

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานสภา และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๕ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้เปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก ตามความในมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชิญสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งอยู่ในที่ประชุมคราวนั้นเป็นประธานสภาชั่วคราวจนกว่าจะได้เลือกตั้งประธานสภาและรองประธานสภา ตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

ก่อนเข้ารับหน้าที่ให้ประธานสภาชั่วคราวต้องกล่าวนำสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิญาณตนว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชน”

ประธานสภาชั่วคราวตามความในวรรคหนึ่งมีหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประธานสภาและรองประธานสภาซึ่งได้รับเลือกตั้งตามความในวรรคหนึ่งให้อยู่ในตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๖ วิธีเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกที่ตนเห็นสมควรได้หนึ่งชื่อคำเสนอต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับรองไม่น้อยกว่าสองคน ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวนและให้เลือกจากชื่อเหล่านั้น โดยวิธีเขียนชื่อลงคะแนนเมื่อตรวจนับแล้วให้ประธานสภาชั่วคราวประกาศคะแนนต่อที่ประชุมผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ประธานสภาชั่วคราวออกเสียงชี้ขาด

ในการตรวจนับคะแนน ให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าสามคนมาช่วย

ถ้ามีการเสนอชื่อเพียงชื่อเดียวให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ข้อ ๗ การเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนที่สอง

ข้อ ๘ เมื่อประธานสภา หรือรองประธานสภาพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามข้อ ๕ สภาต้องเลือกสมาชิกขึ้นเป็นประธานสภา หรือรองประธานสภาแล้วแต่กรณี เพื่อดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้นแทนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง ในการนี้ให้นำความในข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา และรองประธานสภา และหน้าที่ของเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๙ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการของสภาตามกฎหมาย

(๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา เว้นแต่ในเวลาที่เข้ากล่าวอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติในที่ประชุม

(๓) บังคับการงานในสภา

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภา

(๕) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก

(๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ รองประธานสภามีหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๑๑ เลขานุการสภามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นัดประชุม

(๒) เชิญผู้เป็นประธานสภาชั่วคราวของที่ประชุมสภาเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๓) ช่วยเหลือประธานสภาในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

(๔) แจงระเบียบหรือหนังสือต่อที่ประชุม หรือต่อสมาชิกและยืนยัน

(๕) จัดทำรายงานการประชุมตามถ้อยคำที่อภิปราย

(๖) รักษาเอกสารของสภา แต่จะเปิดเผยเอกสารเหล่านี้ได้เพียงใด แล้วแต่ที่ประชุมหรือประธานสภาจะอนุญาต

(๗) ควบคุมการเข้าออกในสภา ตลอดจนถึงบริเวณของสภา

(๘) ควบคุมกิจการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาจะได้กำหนด

(๙) กระทำกิจการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๑๒ ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้นำความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ประกาศชื่อผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๑๓ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๑๔ เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องเลือกสมาชิกขึ้นแทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลงในการนี้ให้นำความในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการชั่วคราวจนกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ข้อ ๑๕ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเป็นประธานสภาหรือรองประธานสภาด้วยในขณะเดียวกันไม่ได้

หมวด ๔

การประชุม

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มี ๒ ประเภท คือ

(๑) การประชุมสมัยสามัญ

(๒) การประชุมสมัยวิสามัญ

ข้อ ๑๗ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก สภาต้องดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังต่อไปนี้

(๑) ประธานสภาชั่วคราวกล่าวนำให้สมาชิกกล่าวปฏิญาณตน

(๒) เลือกประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) เลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) กำหนดการประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก

(๕) เลือกคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๖) อื่นๆ (ถ้ามี)

ข้อ ๑๘ การกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก ให้ประธานสภานำปรึกษาในที่ประชุมครั้งแรกว่าควรจะเริ่มแต่เมื่อใดในปีนั้น

การประชุมสมัยสามัญครั้งต่อไปให้เป็นไปตามมติที่สภากำหนด

ข้อ ๑๙ การนัดเปิดประชุมสภาตามความในข้อ ๑๖ ให้ประธานสภาแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือให้สมาชิกทราบ และให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อนกำหนดวันเปิดประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรณีรีบด่วนจะแจ้งกำหนดเปิดสมัยประชุมและปิดประกาศเร็วกว่านั้นก็ได้ แต่ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม

ข้อ ๒๐ การประชุมตามปกติให้เป็นไปตามมติของสภา เว้นแต่เมื่อประธานสภาพิจารณาเห็นว่าไม่มีเรื่องที่เหมาะสมจะบรรจุเข้าระเบียบวาระสำหรับวันนัดประชุมครั้งใด ประธานสภาอาจสั่งงดการประชุมครั้งนั้นเสียก็ได้ แต่ห้ามมิให้สั่งงดการประชุมมากกว่าหนึ่งครั้งติดต่อกัน

ถ้าประธานสภาพิจารณาเห็นว่า จำเป็นต้องเรียกประชุมเป็นพิเศษนอกจากที่
สภาลงมติไว้ตามความในวรรคหนึ่งก็กระทำได้

ข้อ ๒๑ การนัดประชุมในระหว่างสมัยประชุมนั้นให้ทำเป็นหนังสือหรือจะ
บอกนัดในที่ประชุมก็ได้ แต่ถ้าบอกนัดในที่ประชุมให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ที่
มิได้มาประชุมในเวลานั้นให้ทราบล่วงหน้า

การนัดประชุมให้ทันล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ถ้าเป็นการด่วนหรืออยู่ใน
ระหว่างสมัยประชุมจะนัดเร็วกว่านั้นก็ทำได้

ข้อ ๒๒ การนัดประชุมให้ส่งระเบียบวาระพร้อมด้วยสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ไปด้วย เว้นแต่การประชุมด่วน จะแจ้งระเบียบวาระการประชุมพร้อมด้วยสำเนาเอกสาร
ที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกทราบในขณะที่เปิดประชุมก็ได้

ข้อ ๒๓ การจัดระเบียบวาระการประชุมโดยปกติให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- (๒) เรื่องด่วน
- (๓) รับรองรายงานการประชุม
- (๔) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดชั่วคราวหรือญัตติร่างข้อบัญญัติ
อนุมัติ หรือไม่อนุมัติข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดชั่วคราว
- (๕) กระทั่งถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๖) ข้อสอบถามผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๗) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๘) ญัตติร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว
- (๙) ญัตติร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เสนอใหม่
- (๑๐) ญัตติหรือเรื่องอื่นๆ

ข้อ ๒๔ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดซึ่งเจ้าหน้าที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่อยู่ในตำแหน่งจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรวจสอบว่าสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่ เมื่อมีผู้มาประชุมครบองค์ประชุมตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วให้เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้าห้องประชุม

เมื่อได้มีสัญญาณเข้าห้องประชุมแล้ว ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรีบเข้านั่งตามที่ซึ่งได้จัดไว้ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรวจสอบว่าสมาชิกได้เข้าประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่ ถ้าหากไม่ครบองค์ประชุมและพ้นกำหนดเวลานัดประชุมแล้วหนึ่งชั่วโมงประธานสภาจะสั่งเลื่อนการประชุมเสียก็ได้

การนัดเลื่อนประชุมนั้น ให้นำความในข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดที่มาลงชื่อไว้แล้ว แต่มิได้เข้านั่งประชุมในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มิให้นับเป็นองค์ประชุมสำหรับสมาชิกสภาผู้นั้น

เมื่อสมาชิกเข้าประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการประชุมได้

ข้อ ๒๕ เมื่อสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว แต่ประธานสภาและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมก็ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมนั้นเป็นประธานสภาชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อดำเนินการเลือกตั้งประธานสภาและรองประธานสภาตามความในข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และข้อ ๖ เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำตามข้อ ๘๔ (๑)

ถ้าประธานสภาหรือรองประธานสภาเข้ามาในที่ประชุมในระหว่างที่การเลือก เช่นว่านั้นกำลังดำเนินการอยู่ที่ให้ระงับการเลือกนั้นเสีย หรือถ้าได้เลือกแล้วผู้ได้รับเลือก ก็เป็นอันพ้นหน้าที่และให้ประธานสภาหรือรองประธานสภาผู้เข้ามาเป็นประธานของที่ประชุมต่อไป

ข้อ ๒๖ การประชุมสภาให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุมก่อนและต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

เฉพาะเรื่องด่วนห้ามมิให้เปลี่ยนระเบียบวาระยกเอาเรื่องอื่นขึ้นพิจารณาก่อน ประธานสภาจะสั่งปิดประชุมก่อนหมดระเบียบวาระประชุมมิได้ เว้นแต่ในกรณีเห็นว่าที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกิดการอลเวงจนมีอาชญากรรม ระเบียบข้อบังคับการประชุมไว้ได้

ข้อ ๒๗ ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีเรื่องที่จะแถลงต่อที่ประชุม ก็ให้ประธานสภานุญาต

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิซักถามรายละเอียดเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้นได้ตามสมควร

ข้อ ๒๘ ถ้าประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นว่าได้ประชุมกันมาเป็นเวลานานสมควรหยุดพักเสียชั่วคราว จะสั่งให้หยุดพักการประชุมเสียชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๒๙ ถ้าประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใดให้ถือว่าเลิกประชุม

ข้อ ๓๐ ภายใต้งบประมาณ ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภาองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาประชุมร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประธานสภาดำเนินการประชุมลับได้โดยมิต้องขอมติที่ประชุม การประชุมเช่นนี้ให้ประธานสภาสั่งผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกหรือผู้ที่มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุมนั้นนอกจากที่ประชุมจนพ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้

การร้องขอให้มีการประชุมลับตามความในข้อนี้ อาจทำเป็นหนังสือก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องบอกล่วงหน้า

ข้อ ๓๑ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับสมาชิกที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ประชุมลับ เว้นแต่สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผย

ข้อ ๓๒ รายงานการประชุมของสภาทุกรัฐบาล ต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมได้ตรวจสอบ แล้วเสนอให้สภารับรองภายในห้าวันนับแต่วันประชุม และก่อนเสนอสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งวันต้องทำสำเนาอย่างน้อยสองชุดวางไว้ให้สมาชิกมีโอกาสตรวจดูได้ สมาชิกผู้ใดต้องการแก้ไขถ้อยคำต้องได้รับคำยินยอมจากที่ประชุม

หากกรรมการปฏิบัติไม่ได้ตามกำหนด ให้ประธานกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รายงานการประชุมสภาทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาการประชุม และที่ขาดการประชุม

ข้อ ๓๓ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมซึ่งสภาชุดก่อนยังมิได้รับรอง ให้เลขานุการสภาลงชื่อไว้ และให้ถือว่าได้มีการตรวจและรับรองแล้วตามความในข้อ ๓๒

ข้อ ๓๔ รายงานการประชุมลับจะเปิดเผยได้เพียงใดหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม

ข้อ ๓๕ ข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกซึ่งมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าหกคนก็ดี อาจเสนอญัตติโดยไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือขอมิให้โฆษณา ถ้าที่ประชุมอนุมัติ ก็ให้เป็นไปตามคำขอนั้น

หมวด ๕

ญัตติ

ข้อ ๓๖ ญัตติมี ๒ อย่าง คือ

(๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการภายในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่ระเบียบนี้หรือกฎหมายจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๗ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ แต่ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน

(๑) ขอรับรองรายงานการประชุม

(๒) ขอรับรองรายงานอื่นๆ ของคณะกรรมการ

- (๓) ขอให้ปรึกษาเป็นการด่วน
- (๔) ญัตติที่ได้กำหนดไว้ในข้อ ๓๘
- (๕) ญัตติที่ประธานสภาเห็นควรอนุญาต

ให้ประธานบรรจุญัตติที่เสนอมานี้ เข้าระเบียบวาระการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในกำหนดเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้น

ข้อ ๓๘ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติใด มิให้เสนอญัตติอื่น เว้นแต่

- (๑) ขอแปรญัตติเฉพาะที่มีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการ หรือขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง

หรือแสดงความคิดเห็น

- (๓) ขอให้ลงมติ
- (๔) ขอให้แยกประเด็นพิจารณาหรือแยกประเด็นลงมติ
- (๕) ขอให้ปิดอภิปราย
- (๖) ขอให้เปิดอภิปราย
- (๗) ขอให้เลื่อนการปรึกษา
- (๘) ขอให้พิจารณาโทษสมาชิกว่ากระทำผิดข้อบังคับนี้ในการประชุมครั้งนั้น
- (๙) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ถ้าที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบในญัตติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๙ ญัตติด่วน ต้องไม่มีลักษณะทำนองเดียวกับกระทู้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สภาดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ ๕๐ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่าผู้คดีใดเป็นผู้คดี
ด่วนหรือไม่ และเมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้เสนอผู้คดีทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายใน
สามวันนับแต่วันที่ได้รับผู้คดีนั้น

ข้อ ๕๑ ให้ประธานสภาบรรจุผู้คดีด่วนเข้าระเบียบวาระการประชุมในโอกาส
แรกที่จะกระทำได้ ในการนี้จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระการประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้

ข้อ ๕๒ ภายใต้บังคับข้อ ๕๑ ให้ประธานสภาบรรจุผู้คดีเข้าระเบียบวาระ
การประชุมสภาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับผู้คดีนั้นตามลำดับที่ยื่นก่อนหลัง กำหนด
วันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

ข้อ ๕๓ การเสนอผู้คดีที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือนั้น ให้นำความ
ในข้อ ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนการรับรองผู้คดีเช่นนี้ให้กระทำโดยวิธีขึ้นชั้น

ข้อ ๕๔ ผู้คดีตามข้อ ๓๘ (๓) (๕) และ (๘) นั้น ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอใน
คราวเดียวกันกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๕๕ ผู้คดีใดที่เป็นข้อผูกมัดนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด หรือบุคคล
ภายนอกให้เสนอเป็นร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีสมาชิกรับรอง
ไม่น้อยกว่าสี่คน

ข้อ ๕๖ ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องแบ่งเป็นข้อและมี
บันทึกข้อความดังต่อไปนี้

(๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๔๗ ผู้จัดร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งสมาชิกเสนอนั้น ให้ประธานสภาส่งไปยังนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อพิจารณารับรอง

ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างข้อบัญญัติว่าด้วยข้อความดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งขึ้นหรือยกเลิกหรือลดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับเกี่ยวกับรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) การจัดสรร รับ รักษาหรือจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือการโอนงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) การกู้เงินหรือการค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงิน

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัย

ข้อ ๔๘ ผู้จัดที่เสนอร่างข้อบัญญัติเป็นหนังสือหรือผู้จัดร่างข้อบัญญัตินั้น สมาชิกผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงชื่อในญัตติหรือในร่างข้อบัญญัติที่เสนอ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๙ ผู้จัดที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๕๐ การเสนอร่างข้อบัญญัติอื่นๆ ต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับรองอย่างน้อยสองคน ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงชื่อในญัตติร่างข้อบัญญัตินั้นด้วย

ข้อ ๕๑ ผู้จัดร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น การเสนอ การแปรญัตติ และการขอให้ลงมติในการพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ให้ปฏิบัติตามความในหมวด ๖

ข้อ ๕๒ ผู้ใดติดตามข้อ ๓๘ (๘) ขอให้พิจารณาโทษสมาชิกว่ากระทำผิด ข้อบังคับนี้ในการประชุมครั้งนั้น ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน และให้ระบุ เพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่องใดเท่านั้น

ข้อ ๕๓ ผู้ใดขอให้พิจารณาโทษสมาชิกว่า กระทำผิดข้อบังคับนี้ในการประชุม ครั้งที่แล้วมา ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คนและต้องเสนอเป็นหนังสือภายใน สามวันนับแต่วันที่เหตุเกิดขึ้นและให้ระบุเพียงว่าผิดข้อบังคับในเรื่องใดเท่านั้น

ข้อ ๕๔ ผู้ใดขอให้สภาวินิจฉัยให้สมาชิกคนใด ออกจากตำแหน่งตามความ ในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง

ข้อ ๕๕ ผู้ใดร่างข้อบัญญัติที่ประชุมต้องพิจารณาเป็นสามวาระ แต่ที่ประชุม จะอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวก็ได้

ในการพิจารณาสามวาระรวดเดียว นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเป็นผู้เสนอ หรือสมาชิกจะเป็นผู้เสนอก็ได้ ในกรณีสมาชิกเป็นผู้เสนอ จะต้องเสนอล่วงหน้าเป็น หนังสือมีผู้เสนอร่วมกันไม่น้อยกว่าสี่คน การพิจารณาวาระที่สองนั้นให้ที่ประชุมเป็น กรรมการเต็มสภา โดยประธานของที่ประชุมเป็นประธาน

ผู้ใดร่างข้อบัญญัติงบประมาณ จะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้

ข้อ ๕๖ ในการพิจารณาผู้ใดร่างข้อบัญญัติวาระที่หนึ่ง ให้ที่ประชุมปรึกษาใน หลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ และลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่ หากมีสมาชิกประสงค์จะอภิปราย ห้ามมิให้ลงมติก่อนที่สมาชิกได้อภิปรายในเรื่องนั้น พอสมควรแล้ว

ก่อนที่จะลงมติรับหลักการ ที่ประชุมจะลงมติให้ส่งคณะกรรมการพิจารณา
หลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นก่อนก็ได้

ก่อนที่จะลงมติรับหลักการผู้ใดที่ร่างข้อบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ถ้านายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอรับไปพิจารณา หากที่ประชุมอนุมัติ จะกำหนดเวลาให้
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งกลับก็ได้

ข้อ ๕๑ ผู้ใดที่ร่างข้อบัญญัติ ซึ่งที่ประชุมลงมติให้ส่งคณะกรรมการพิจารณา
ก่อนรับหลักการนั้น ที่ประชุมจะกำหนดเวลาให้คณะกรรมการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ ๕๒ ผู้ใดที่ร่างข้อบัญญัติที่สภาลงมติรับหลักการแล้ว ถ้าจะต้องส่งให้
คณะกรรมการพิจารณาที่ประชุมจะต้องกำหนดเวลาแปรญัตติด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกผู้ใดเห็นควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติม
ก็ให้เสนอคำแปรญัตติลงหน้าเป็นหนังสือ โดยปกติให้แปรญัตติเป็นรายข้อ และ
เสนอต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้แปรญัตติ
จะต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน ถ้าแปรญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน

ข้อ ๕๓ ในการพิจารณาผู้ใดที่ร่างข้อบัญญัติในวาระที่สอง ให้พิจารณาเริ่มต้น
ด้วยชื่อร่างข้อบัญญัติ คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับข้อ และให้อภิปรายได้เฉพาะ
ถ้อยคำหรือข้อความที่มีคำแปรญัตติซึ่งผู้แปรญัตติขอสงวนไว้อภิปรายในสภา หรือ
ที่คณะกรรมการแก้ไขเท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๐ ถ้าที่ประชุมลงมติเห็นด้วยกับคำแปรญัตติหรือเห็นด้วยกับการแก้ไข
ในข้อใดแล้ว มิให้เสนอขอแปรญัตติหรือเสนอญัตติขอเปลี่ยนแปลงมตินั้นอีก

ถ้าข้อความในข้อใดที่ได้มีมติไปแล้วขัดแย้งกันหรือบกพร่องในสาระสำคัญ ที่ประชุมจะลงมติส่งปัญหานั้นไปให้คณะกรรมการพิจารณาใหม่เฉพาะที่ขัดแย้งหรือบกพร่องก็ได้ ไม่มีการแปรญัตติในชั้นกรรมการนี้ ในกรณีที่มติดังกล่าวไปให้กรรมการพิจารณาใหม่ดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมจะระงับการพิจารณาร่างข้อบัญญัตินั้นไว้ก่อนเพื่อรอรายงานของคณะกรรมการก็ได้

ถ้าข้อขัดแย้งหรือข้อบกพร่องดังกล่าวแล้วตามความในวรรคสองเกิดขึ้นในการพิจารณารวดเดียวที่ประชุมจะลงมติให้ดำเนินการตามความในวรรคสองก็ได้

ข้อ ๖๑ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สาม ให้ที่ประชุมลงมติว่าจะใช้ได้หรือไม่เท่านั้น

การพิจารณาวาระนี้ ไม่มีการอภิปรายเว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๒ ญัตติร่างข้อบัญญัติใด ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติไม่รับหลักการตามความในข้อ ๕๖ กิติ ลงมติไม่ให้ใช้ข้อความในข้อ ๕๘ กิติ หรือลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาตามความในข้อ ๓๘ (๘) กิติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อนุมัติตามความในมาตรา ๕๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ กิติ ให้ถือว่าเป็นอันตกไป มิให้เสนอญัตติร่างข้อบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันในสมัยประชุมนั้นอีก เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อเหตุกรณีได้เปลี่ยนแปลงไป

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ส่งร่างข้อบัญญัติคืนไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติคืนมา ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังยืนยันให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่ ให้ดำเนินการประกาศร่างข้อบัญญัตินั้นใช้บังคับต่อไป

บทบังคับดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้ใช้แก่ผู้คดีอื่น ๆ ด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๖๓ ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภาผู้คดีใด ๆ ซึ่งที่ประชุมยังไม่ได้พิจารณาหรือพิจารณายังไม่เสร็จ เป็นอันตกไป

ข้อ ๖๔ การขอลอนผู้คดี คำแปรผู้คดี หรือการแก้ไขข้อความในผู้คดี ซึ่งมีเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการ ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุม

ผู้คดีที่ยังไม่ได้จัดเข้าระเบียบวาระหรือการแปรผู้คดีในชั้นกรรมการ ไม่อยู่ในบังคับของวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖๕ การขอลอนชื่อ จากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมเสนอผู้คดีในผู้คดีใด ๆ จะกระทำได้ก่อนที่ได้จัดผู้คดีนั้นเข้าระเบียบวาระ

ในกรณีที่เสนอผู้คดีในที่ประชุม ผู้รับรองหรือผู้เสนอผู้คดีจะขอลอนได้ก่อนเริ่มปรึกษาผู้คดีนั้น

ข้อ ๖๖ ผู้คดีหรือคำแปรผู้คดีที่ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอหรือผู้แปรผู้คดีไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่าได้ลอนผู้คดีนั้น

ข้อ ๖๗ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติอนุมติข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดชั่วคราวซึ่งออกตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น หากที่ประชุมไม่อนุมัติก็ให้ส่งคณะกรรมการไปยกร่างข้อบัญญัติไม่อนุมัติข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดชั่วคราวตามมติของที่ประชุมในการพิจารณาต่อไป ให้ถือว่าที่ประชุมได้มีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติไม่อนุมัติข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดชั่วคราวนั้น แล้วให้เริ่มพิจารณาเป็นวาระที่สอง และที่สาม

หมวด ๖

งบประมาณ

ข้อ ๖๘ การเสนอผู้ตีร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ข้อ ๖๘ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกผู้ใด มีความประสงค์ จะขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อ ประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิก รับรองไม่น้อยกว่าสี่คน

ข้อ ๗๐ การแปรญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ จะกระทำได้โดยลดรายจ่าย

ข้อ ๗๑ ห้ามมิให้แปรญัตติตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ หรือเพิ่มเติมรายจ่ายหรือ เปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินขออนุญาตจ่าย เว้นแต่นายกองค้การบริหาร ส่วนจังหวัดจะเป็นผู้แปรญัตติ

ข้อ ๗๒ ห้ามมิให้แปรญัตติในรายการ และจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใด อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ดอกเบี้ยและเงินสงฆ์ต้นเงินกู้

(๒) รายจ่ายซึ่งเป็นจำนวนเงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นว่า รายการใดมีข้อผูกพันเช่นว่านี้หรือไม่ ให้ประธานสภา เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๗๓ ถ้าสมาชิกเสนอญัตติขอให้ปิดอภิปรายก็ดี ขอให้ลงมติว่าจะรับ หลักการหรือไม่ก็ดี หรือส่งให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ดี ต้องมี สมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหกคน

หมวด ๗

การอภิปราย

ข้อ ๗๔ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวต่อที่ประชุมให้ยกมือขึ้นพันศีรษะ เมื่อประธานสภา อนุญาตแล้ว จึงกล่าวถ้อยคำได้ การกล่าวนั้นต้องยืน ณ ที่ซึ่งจัดไว้และต้องเป็น คำกล่าวกับประธานสภา

ข้อ ๑๕ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าจำนวนผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีหลายคน ให้ประธานสภาอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

ข้อ ๑๖ เมื่อผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนตามความในข้อ ๑๕ ได้อภิปรายแล้ว ถ้ามีผู้ใดจะคัดค้านก็ให้ผู้นั้นอภิปราย เมื่อผู้คัดค้านได้อภิปรายแล้ว ถ้ามีผู้ใดจะสนับสนุนผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ ก็ให้ผู้นั้นอภิปราย และโดยปกติประธานสภาต้องให้อภิปรายสลับกันไป

ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีผู้ประสงค์จะอภิปราย แต่อีกฝ่ายหนึ่งยังมีผู้ประสงค์จะอภิปรายอยู่ ให้ประธานสภาอนุญาตให้ผู้ต้องการอภิปรายนั้นอภิปรายซ้อนกันไปได้โดยไม่ต้องสลับก็ได้

เมื่อได้อนุญาตให้ผู้อภิปรายซ้อนไปคนหนึ่งแล้ว ให้ประธานสภาถามว่า ผู้ใดจะอภิปรายในทางตรงกันข้าม ถ้ามี ก็ให้ประธานสภาอนุญาตให้อภิปรายแล้วดำเนินการให้อภิปรายสลับกันต่อไป ถ้าไม่มี ก็ให้ประธานสภาอนุญาตให้อภิปรายซ้อนต่อไปได้

ถ้ามีผู้ยกมือจะอภิปรายหลายคน ประธานสภาจะให้คนใดอภิปรายก่อนก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้รับรอง และผู้ที่ยังมิได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๑๗ ถ้ามีสมาชิกผู้เสนอญัตติขอให้ลงมติก็ดี ขอให้ปิดอภิปรายก็ดีหรือขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาก็ดี สมาชิกอื่นหรือนายกองการบริหารส่วนจังหวัดอาจชี้ประเด็นที่ยังไม่มีการอภิปรายเพื่อเป็นเหตุผลขอเปิดอภิปรายต่อไปได้

ข้อ ๑๘ ถ้าไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป ให้ถือว่าเป็นการปิดอภิปราย หรือถ้ามีแต่ประธานสภาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว ประธานสภาเสนอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะควรปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้ เมื่อได้อภิปรายแล้วให้ประธานสภาเสนอให้ที่ประชุมลงมติ

ก่อนลงมติผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนตามความในข้อ ๑๕ หรือคณะกรรมการ
มีสิทธิที่จะขออภิปรายเป็นการสรุปในญัตตินั้นได้อีกครั้งหนึ่ง และให้นำความในข้อ ๑๕
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘ ถ้าที่ประชุมลงมติให้เปิดอภิปรายต่อไปตามที่ผู้เสนอญัตติ ประธานสภา
ต้องให้ผู้เสนอนั้นได้อภิปรายก่อน

ข้อ ๑๙ ผู้พูดแต่ละคนไม่ว่าสมาชิก นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด กรรมการหรือบุคคลอื่นซึ่งมาชี้แจงต่อที่ประชุมต้องพูดเฉพาะเรื่องและ
ในประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่เท่านั้น ต้องพูดโดยสุภาพ ไม่แก้งใส่ร้ายหรือเสียดสี
บุคคลใด และต้องไม่กล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือชื่อสมาชิก หรือบุคคลใดๆ
โดยไม่จำเป็น

ทุกคนต้องประหยัดเวลาของสภา ต้องไม่พูดฟุ่มเฟือย วนเวียนซ้ำซาก ต้อง
ไม่ซ้ำกับผู้อื่นและต้องไม่นำเอกสารใดๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟัง เว้นแต่จะเป็นการจำเป็น

ถ้าประธานสภาพิจารณาเห็นว่า ผู้ใดใช้เวลาในการพูดครั้งใดเกินสมควรแก่เรื่อง
ไม่ว่าจะได้ฝ่าฝืนบทบังคับแห่งสองวรรคก่อนหรือไม่ และยังมีผู้อื่นประสงค์จะพูด
ต่อไปอีก ประธานสภาอาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดพูดเสียก็ได้ในเมื่อได้พูดมาถึงสิบนาทีแล้ว

ข้อ ๑๙ ถ้าผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใด อันเป็นที่
เสียหายหรือเมื่อนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกผู้ใดเห็นว่ามีการอภิปราย
ฝ่าฝืนข้อบังคับ หรือปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนือกฎหมาย อาจยื่นขึ้น ณ ที่ของตน
เพื่อแสดงการขออนุญาต เมื่อประธานสภาอนุญาตแล้วจึงให้กล่าวแก้ หรือชี้แจงหรือ
ร้องขอให้รักษาข้อบังคับหรือให้ปรึกษาหารือกิจการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภา
โดยเฉพาะ หรือไม่ฝ่าฝืนกฎหมายได้

ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ประธานสภาวินิจฉัยและมีคำสั่งว่า ได้มีการฝ่าฝืนตามที่ร้องขอหรือไม่แล้วจึงให้ดำเนินการปรึกษาต่อไป

ข้อ ๘๒ ผู้พูดอาจขอลอนคำพูดของตนได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากที่ประชุม

หมวด ๘

การลงมติ

ข้อ ๘๓ การออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติมี ๒ วิธี คือ

(๑) การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย

(๒) การออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๘๔ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย มีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ยกมือขึ้นพันศีรษะ

(๒) ยืนขึ้น

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อ ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายตัว

การออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยนั้น โดยปกติให้ใช้วิธียกมือ แต่ถ้านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าสี่คนร้องขอล่วงหน้าเป็นหนังสือและที่ประชุมอนุมัติให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งใน (๒) และ (๓) ก็ได้

ข้อ ๘๕ การออกคะแนนเสียงลงคะแนนลับ มีวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

(๑) เรียกชื่อสมาชิกเป็นรายตัวมาลงเบาะต่อหน้าประธานสภา ผู้เห็นด้วยให้ลงเบาะสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบาะสีแดง ส่วนผู้ที่ไม่ออกเสียงลงคะแนนให้ลงเบาะสีขาว

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองตามที่เจ้าหน้าที่จัดให้แล้วนำมาส่งต่อประธานสภา ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย × (กากบาท) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ๐ (ศูนย์)

ส่วนผู้ที่ไม่ออกเสียงลงคะแนนไม่ต้องเขียนเครื่องหมายใดๆ

การเรียกชื่อสมาชิกให้มาลงเบี้ยหรือนำกระดาษใส่ซองมาส่งให้ นั้น ให้เรียกตามลำดับอักษรชื่อ

ข้อ ๘๖ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่น้อยกว่าหกคน มีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับได้ตามวิธีในข้อ ๘๕ (๑) หรือ (๒) วิธีใดวิธีหนึ่ง ถ้าที่ประชุมอนุมัติให้ดำเนินการนั้น

การลงมติวินิจฉัยญัตติตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้วิธียกมือขึ้นพันสี่ระยะ

ข้อ ๘๗ ลำดับการลงมตินั้น โดยปกติให้ยกเอาญัตติสุดท้ายลงมติก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น

มติในกรณีนี้ ให้ถือเอาเสียงมากที่สุดของญัตติแต่ละญัตติที่ลงมติตามลำดับนั้นเป็นประมาณ

ข้อ ๘๘ เมื่อเห็นเป็นการสมควร ประธานสภาหรือที่ประชุมอาจแยกประเด็นลงมติเป็นตอนๆ ได้

ข้อ ๘๙ ในการลงมติทุกครั้ง ให้ประธานสภาตรวจสอบว่ามีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุมจะทำการลงมติในเรื่องใดๆ ไม่ได้

ข้อ ๙๐ เมื่อประธานสภาถามที่ประชุมว่า ในเรื่องที่มีผู้เสนอนั้นจะมีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ถ้าไม่มี ก็ให้ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วย

ข้อ ๕๑ การออกเสียงชี้ขาดของประธานสภา เมื่อคะแนนเสียงเท่ากันนั้น ให้ออกเสียงโดยเปิดเผย รวมทั้งกรณีลงคะแนนลับด้วย ในการออกเสียงชี้ขาดนั้น ประธานสภาจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๒ ถ้ามีสมาชิกเข้ามาในที่ประชุมภายหลังที่ที่ประชุมเริ่มลงคะแนนเสียง สมาชิกผู้เข้ามานั้น ในกรณีลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนร่วมกับฝ่ายที่ยังลงคะแนนไม่เสร็จหรือในกรณีลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสภาสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๕๓ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ประธานสภาต้องประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดกฎหมายบัญญัติไว้ว่ามติต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใดก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือไม่

ข้อ ๕๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้านายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกซึ่งมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสี่คน เชื่อว่ามีการนับผิด มีสิทธิร้องขอให้นับคะแนนเสียงใหม่ได้อีกครั้งหนึ่ง โดยไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ถ้าที่ประชุมอนุมัติก็ให้นับคะแนนเสียงใหม่

หมวด ๕

คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๕๕ คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มี ๒ ประเภท คือ

(๑) คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน

(๒) คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ ๕๖ คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในวงงานของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ทั้งนี้กิจการหรือการสอบสวนดังกล่าวต้องมีใช้เป็นเรื่องที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสนอข้อสอบถามต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๕๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อเปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก ให้สภาเลือกคณะกรรมการสามัญประจำสภาชั้นชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติชั่วคราว ตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕๘ ภายในบังคับข้อ ๕๕ และข้อ ๕๖ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจเลือกกรรมการเป็นคณะกรรมการสภาชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่กิจการในหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่น

- (๑) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๒) คณะกรรมการการคลัง
- (๓) คณะกรรมการข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๔) คณะกรรมการปกครอง
- (๕) คณะกรรมการสาธารณสุข
- (๖) คณะกรรมการศึกษาอบรม
- (๗) คณะกรรมการสังคมสงเคราะห์
- (๘) คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพ
- (๙) คณะกรรมการสวัสดิการประชาชน

(๑๐) คณะกรรมการกิจการเยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ

(๑๑) คณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๑๒) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

(๑๓) คณะกรรมการติดตามผลงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๑๔) คณะกรรมการการท่องเที่ยว

(๑๕) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นสมควร
ถ้ามีความจำเป็น คณะกรรมการแต่ละคณะอาจตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณา
รายละเอียดปลีกย่อยในกิจการซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ แล้วเสนอรายงานต่อ
คณะกรรมการเพื่อพิจารณา

ข้อ ๕๕ คณะกรรมการจะพ้นจากหน้าที่ เมื่อ

(๑) ลาออก

(๒) สมาชิกภาพสิ้นสุดลง

(๓) เลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ หรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง

ข้อ ๑๐๐ วิธีเลือกคณะกรรมการสามัญ หรือวิสามัญ ให้เสนอชื่อสมาชิก
หรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกแล้วแต่กรณี โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคน
บุคคลที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

โดยปกติให้เสนอชื่อโดยไม่จำกัด เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น และให้
นำความในข้อ ๖ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๑ เมื่อมีญัตติจะต้องให้คณะกรรมการสภาพิจารณา ให้ประธานสภา
พิจารณาสั่งให้ส่งญัตตินั้นไปยังคณะกรรมการสภา ซึ่งมีหน้าที่ตรงกับญัตติ หรือ
สมควรจะพิจารณาญัตตินั้นได้

ข้อ ๑๐๒ ภายในบังคับข้อ ๕๘ ให้คณะกรรมการการคลัง มีหน้าที่พิจารณากิจการเกี่ยวกับการคลังรวมทั้งร่างข้อบัญญัติงบประมาณ และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการด้วย ส่วนกรรมการอื่นๆ แล้วแต่สภาจะเห็นสมควร

ข้อ ๑๐๓ การนัดและเปิดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ให้คณะกรรมการคณะหนึ่งๆ เลือกตั้งประธานและเลขานุการ จากบรรดากรรมการนั้นๆ

ในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๐๔ ผู้ตราข้อบัญญัติที่สภาลงมติ รับหลักการและส่งคณะกรรมการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานย่อยื่นต่อประธานสภา รายงานย่อั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและมติของคณะกรรมการเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด ตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติดังกล่าวในข้อ ๑๑๔ ด้วย

ข้อ ๑๐๕ ผู้ตราข้อบัญญัติที่สภาลงมติให้ส่งคณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการ คณะกรรมการต้องทำรายงานบันทึกความเห็น ว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่

ข้อ ๑๐๖ รายงานของคณะกรรมการนั้น หากคณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรทราบหรือควรปฏิบัติแล้ว ถ้าที่ประชุมเห็นด้วยก็ให้ประธานสภาแจ้งไปยังนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๑๐๗ คณะกรรมการมีสิทธิแถลงประกอบรายงาน หรือข้อสังเกตของตนตลอดจนแก้ไขข้อสงสัยใดๆ ในที่ประชุมได้

ข้อ ๑๐๘ ที่ประชุมสภาอาจลงมติให้คณะกรรมการคณะใดดำเนินกิจการของสถานอกสมัยประชุมได้

ข้อ ๑๐๙ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้เชิญบุคคลใดๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้นก็ให้เชิญในนามของประธานกรรมการคณะนั้น

ข้อ ๑๑๐ สมาชิกสภา นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดย่อมมีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการได้ เว้นแต่จะพิจารณาเป็นการลับในกรณีที่พิจารณาเป็นการลับนั้น ผู้มีสิทธิเข้าฟังการประชุมได้จะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมซึ่งได้รับอนุญาตจากประธานกรรมการเท่านั้น

ผู้มีสิทธิเข้าไปนั่งฟังการประชุมของคณะกรรมการดังกล่าวนี้ จะแสดงความคิดเห็นได้เมื่อคณะกรรมการร้องขอ

ข้อ ๑๑๑ ภายใต้บังคับข้อ ๑๑๐ ผู้เสนอญัตติหรือนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิไปชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตตินั้นมีสิทธิไปชี้แจงได้เฉพาะที่ได้แปรญัตติไว้ แต่นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่คนเดียวหรือหลายคนมาชี้แจงแทนได้

ข้อ ๑๑๒ คณะกรรมการจะกำหนดนัดประชุมเมื่อใด ให้เลขานุการแจ้งแก่ผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติทราบ แล้วแต่กรณีและให้ประกาศไว้ ณ ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากเรื่องใดมีข้อผูกพันซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดจะพึงต้องปฏิบัติด้วย ก็ให้แจ้งให้นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดทราบ

ข้อ ๑๑๓ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการตามกำหนดที่นัดหมาย ถ้าผู้แปรญัตติไม่มาชี้แจงตามนัดหมายเป็นเวลาเกินกว่าสามสิบนาที นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มประชุมในวันนั้น ให้ถือว่าคำแปรญัตตินั้นผู้เสนอญัตติได้ถอนแล้ว เว้นแต่ผู้เสนอญัตติจะมีความจำเป็นเป็นพิเศษและที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรจะพิจารณาคำแปรญัตตินั้นก็ได้ หากการประชุมของคณะกรรมการในเรื่องนั้นยังไม่เสร็จสิ้น

ข้อ ๑๑๔ ถ้าผู้แปรญัตติไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด ก็อาจสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่ออภิปราย และขอความวินิจฉัยของสภาได้

ข้อ ๑๑๕ ถ้ามีมติของสภา ให้กรรมการคณะใด กระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวนในข้อความใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาเท่าใด และกรรมการคณะนั้นกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในสมัยประชุม ให้ประธานสภาเสนอต่อที่ประชุม เพื่อลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมและคณะกรรมการมีอำนาจประชุมได้ตามความในข้อ ๑๐๘ ก็ให้ประธานสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วขออนุมัติสภาในการประชุมสมัยต่อไป

หมวด ๑๐

กระทู้ถาม

ข้อ ๑๑๖ กระทู้ถามคือ คำถามซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งขึ้นเพื่อสอบถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๑๑๗ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความสั้นๆ และเป็นคำถามในข้อเท็จจริง หรือนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พุ่มเพุย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

ข้อ ๑๑๘ กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้น ให้ตั้งคำถามและซักถามได้แต่เพียงคนเดียว

ข้อ ๑๑๙ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุม หรือเข้าใจยาก
- (๓) ในเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เพื่อให้ออกความเห็น
- (๕) ในปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
- (๗) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่

ข้อ ๑๒๐ กระทู้ถามซึ่งได้ห้ามถามตามข้อ ๑๑๙ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือเหตุการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อมีกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๒๑ กรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนเพราะเป็นภัยสาธารณะหรือกระทบกระเทือนต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง ซึ่งนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดจะต้องรีบชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทู้ถามด่วนก็ได้

ในกรณีเป็นที่สงสัย ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามนั้น เป็นกระทู้ถามด่วนหรือไม่

ข้อ ๑๒๒ ถ้าเป็นกระทู้ถามด่วน ให้ประธานสภารีบจัดส่งกระทู้ถามไปยัง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อเตรียมตอบ และให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนด จะให้ผู้ตั้งกระทู้ถาม ถามกระทู้เรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวนี้ ให้ประธานสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชน ซึ่งควรจะให้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา

ข้อ ๑๒๓ ถ้าเป็นกระทู้ถามธรรมดาให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยัง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อเตรียมตอบ และให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ โดยปกติภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ส่งไป

ข้อ ๑๒๔ เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ให้ประธานสภาอนุญาตให้ ถามไปตามลำดับ

ถ้ามีกระทู้ถามด่วน ให้ประธานสภาอนุญาตให้ถามก่อนตามลำดับของกระทู้ด่วน ในการถามไม่ต้องอ่านคำชี้แจง

ข้อ ๑๒๕ เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

การขอลอนกระทู้ถาม ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนได้

ข้อ ๑๒๖ เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดได้ตอบกระทู้ถามแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นที่ซักถามและประธานสภาอนุญาต

การซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น แต่ต้องไม่เป็นการอภิปราย

ข้อ ๑๒๗ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุม และให้กำหนดว่าจะตอบเมื่อใด

ข้อ ๑๒๘ ในการประชุมครั้งหนึ่งๆ ให้มีเวลาเฉพาะกระทู้ถามไม่เกินหนึ่งชั่วโมง เว้นแต่ประธานสภาพิจารณาเห็นสมควรให้ขยายเวลาเกินกว่านั้นก็ได้

ข้อ ๑๒๙ ในการประชุมครั้งหนึ่ง มีให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่น

ข้อ ๑๓๐ กระทู้ถามใด ที่นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดยังมิได้ตอบ ถ้าสภาองค้การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภา หรือปิดสมัยประชุมสภา ให้ถือวาระงับไป

ข้อ ๑๓๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติองค้การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ สมาชิกสภาองค้การบริหารส่วนจังหวัดที่ประสงค์จะเสนอข้อสอบถาม ให้ยื่นต่อประธานสภาองค้การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๑๓๒ เมื่อประธานสภาได้รับข้อสอบถามตามข้อ ๑๓๑ ให้จัดส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับข้อสอบถามจากสมาชิกสภาองค้การบริหารส่วนจังหวัด และให้กำหนด วัน เวลา ที่จะตอบข้อสอบถามในคราวประชุมใดไว้ด้วย

ข้อ ๑๓๓ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานราชการมาชี้แจงด้วยวาจา ผู้เสนอข้อสอบถามมีสิทธิสอบถามได้อีกสามครั้ง เมื่อยังไม่หมดประเด็นที่สอบถามและประธานสภาได้อนุญาตแล้ว

ข้อ ๑๓๔ ข้อสอบถามใดที่ยังไม่ได้ตอบ ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภา ให้ถือว่าระงับไป

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๓๕ ที่ประชุมของสภาย่อมเป็นที่เคารพ ผู้เข้าไปจะต้องแต่งกายให้เรียบร้อยมีสัมมาคารวะและอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้

ในขณะที่มีการประชุม ห้ามมิให้บุคคลภายนอกเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่ของสภาและคณะกรรมการ

ประธานสภามีอำนาจกำหนดการอนุญาตให้ผู้แทนหนังสือพิมพ์ และบุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภา ตลอดจนวางระเบียบในการนั้น

ข้อ ๑๓๖ ภายใต้งบข้อ ๘๑ ในที่ประชุม ถ้าประธานยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดหยุดพูด และนั่งลงทันที และให้ทุกคนสงบฟังประธาน

ข้อ ๑๓๗ ในที่ประชุม ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ใช้อภัยคำอันฟังรังเกียจ

(๒) กล่าวคำหยาบคายเสียดสี หรือใส่ร้ายบุคคลอื่น

(๓) ก่อความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเกียรติของที่ประชุม

ข้อ ๑๓๘ ผู้ใดละเมิดข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบของที่ประชุมก็ดี หรือละเมิดข้อบังคับข้อ ๑๓๗ กิติ ประธานสภามีอำนาจตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูดหรือบังคับให้กล่าวคำขอมาในที่ประชุม

ถ้าผู้ละเมิดนั้นไม่กระทำตาม ให้ประธานสภามีอำนาจสั่งลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) คำหนิโทษ

ข้อ ๑๓๙ ในกรณีขัดคำสั่งประธานสภา และก่อกวนความสงบเรียบร้อย หรือกระทำการให้เสื่อมเกียรติของที่ประชุม ประธานสภามีอำนาจสั่งมิให้ผู้ละเมิดพูดในเรื่องนั้นต่อไป หรือจะสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมภายในกำหนดเวลาที่ประธานสภาเห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ เฉพาะในการประชุมครั้งนั้น

ข้อ ๑๔๐ ถ้าประธานสภาสั่งให้ผู้ละเมิดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นยังขัดขืน ประธานสภาจะสั่งให้เจ้าหน้าที่นำตัวผู้นั้นออกจากห้องประชุมก็ได้ และถ้าเป็นการสมควรจะให้นำตัวผู้นั้นออกจากบริเวณสภาก็ได้

ข้อ ๑๔๑ คำสั่งประธานสภาตามความในหมวดนี้ ให้ถือเป็นเด็ดขาด

ข้อ ๑๔๒ ผู้ถูกกล่าวโทษตามความในข้อ ๕๒ หรือข้อ ๕๓ มีสิทธิชี้แจงในที่ประชุมได้

ข้อ ๑๔๓ เมื่อที่ประชุมได้ลงมติในญัตติตามความในข้อ ๕๒ หรือข้อ ๕๓ ว่าได้มีการทำผิดข้อบังคับแล้วให้ประธานสภามีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้แล้วแต่กรณี

- (๑) ให้ถอนคำพูด
- (๒) บังคับให้กล่าวคำขอมาในที่ประชุม
- (๓) ภาคทัณฑ์
- (๔) ดำหนิโทษ

ข้อ ๑๕๔ ถ้าเกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในที่ประชุม ประธานสภามีอำนาจสั่งพักชั่วคราวหรือสั่งเลิกประชุมในครั้งนั้นได้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๕๕ เมื่อสมาชิกเข้าชื่อยื่นคำร้องขอให้เปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อประธานสภา ตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ประธานสภาเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

ข้อ ๑๕๖ การเสนอญัตติใดๆ ที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ รวมทั้งญัตติร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด การตั้งกระทู้ถาม และข้อสอบถามให้อุทธรณ์ใช้ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๕๗ หากมีข้อสงสัยในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ หรือข้อบังคับนี้มิได้บัญญัติไว้ให้ถือมติของที่ประชุมสภาใช้บังคับไปพลางก่อน แล้วให้ประธานสภาเสนอมติของที่ประชุมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรายงานให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๕๘ ในกรณีมีเหตุพิเศษ กระทรวงมหาดไทยอาจสั่งการยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้หรือสั่งให้ปฏิบัติการอื่นใดนอกเหนือไปจากข้อบังคับนี้ได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๔๙ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้ว ก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๕๐ ให้สภากงศ์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกประธานสภา รองประธานสภา ขึ้นใหม่ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อบังคับนี้ในการประชุม ครั้งแรก

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(แบบปฏิบัติธรรมตา)

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรื่อง ขอเสนอผู้คดี _____

เรียน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____

ข้าพเจ้าขอเสนอผู้คดี _____

ขอได้โปรดนำเสนอกับประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อพิจารณา

ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(_____)

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____ เขตอำเภอ _____

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

*หมายเหตุ ผู้รับรองมีจำนวนตามที่กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับการประชุมกำหนด

(แบบเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด)

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรื่อง ขอเสนอร่าง _____

เรียน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเรื่อง _____

ฉบับนี้มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในสมัยประชุมนี้ พร้อมกันได้
เสนอบันทึกหลักการ และเหตุผลในการเสนอร่างข้อบัญญัติมาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(_____)

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____ เขตอำเภอ _____

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

*หมายเหตุ ผู้รับรองมีจำนวนตามที่กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับการประชุมกำหนด

(แบบเสนอขอแปรญัตติ)

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรื่อง ขอเสนอแปรญัตติเรื่อง _____

เรียน ประธานคณะกรรมการ _____

ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติเรื่อง _____
ตั้งต่อ ไปนี้

ข้อ 1 _____

ข้อ 2 _____

ข้อ 3 _____

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(_____)

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____ เขตอำเภอ _____

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

(ลงนาม) _____ ผู้รับรอง

*หมายเหตุ ผู้รับรองมีจำนวนตามที่กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับการประชุมกำหนด

(แบบกระทู้ถาม)

(แบบ 1)

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรื่อง _____

เรียน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____

ข้าพเจ้าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____ เขตอำเภอ _____

ขอตั้งกระทู้ถาม หรือกระทู้ถามด่วน ต่อนายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด _____

เรื่อง _____ ดังต่อไปนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(_____)

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด _____ เขตอำเภอ _____